

Harjoittelukoulujen tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan uutiskirje 2/2015

Tutkoke-uutiset ilmestyy nyt viimeistä kertaa tässä muodossa. Ensi syksystä alkaen eNorssin tutkoke-ryhmä alkaa julkaista uudenlaista verkkolehteä (ks. juttu alla).

Voit tarjota aineistoa ensimmäiseen verkkolehteen viimeistään **pe 18.9.2015** osoitteeseen **olli-pekka.salo(at)norssi.jyu.fi**

Uusia julkaisuja eNorssi-verkostolle

Harjoittelukouluverkosto ottaa uusia, rohkeita askeleita julkaisujen saralla. Nykyinen vuosijulkaisu ja Tutkoke-uutiset yhdistetään edelleen neljä kertaa vuodessa ilmestyväksi verkkolehdeksi. Verkkolehti mahdollistaa monipuolisemmat julkaisumuodot kuten videoklipit, ja on myös suuremman yleisön nähtävillä.

Toinen julkaisu tulee olemaan englanninkielinen tieteellinen verkkojulkaisu. Sen tavoitteena on tehdä harjoittelukouluverkostossa tapahtuvaa tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa näkyvämmäksi kotimaan lisäksi muualla maailmassa.

Sanna Isopahkala

Kuulumisia Rauman eNorssi-seminaarista

Rauman normaalikoulu vastasi tämän kevään eNorssi-seminaarin järjestelyistä. Seminaarista tehtiin video, jossa Sanna Isopahkala haastatteli seminaarin puhujia. **Jarkko Moilanen** OKM:stä kertoi EduCloud-palvelukokonaisuudesta, **Tiina Koivisto** Työterveyslaitokselta puhui työhyvinvoinnista, kun taas professori **Arja Virta** tarkasteli opettajankoulutuksen tulevaisuutta. Videon löydät [täältä](#).

Norssiope (t)viittaa: *"Elämme nyt vahvassa muutoksessa, niin teknologian, pedagogiikan kuin toimintakulttuurin osalta."*

Tutkoke-uutiset

”Onhan tänään taas sitä säveltämistä?”

Jyväskylän normaalikoululla toteutettiin tammi-maaliskuussa 3. luokan sävellyttämiprojekti, jonka kantavana teemana oli ajatus ”oma luominen kuuluu kaikille”. Projektilla oli selkeät niin musiikilliset kuin kasvatuksellisetkin tavoitteet, kuten lasten kykyuskomuksien tukeminen oman musiikin luojina, yhteistoiminnallisuus sekä musiikin peruskäsitteiden tuntemuksen lisääminen.

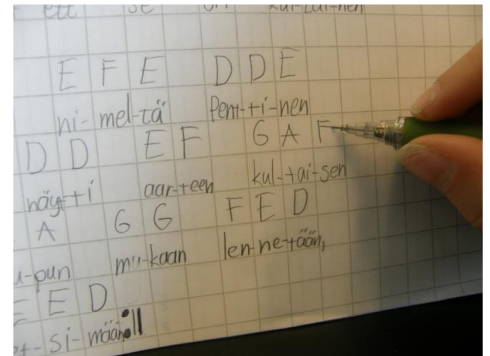
Sävellyttäminen on musiikin säveltämisen vuorovaikutuksellinen toimintatapa, jossa säveltäjänä on oppilas ja sävellyttäjänä opettaja. Sävellyttäjä toimii oppilaiden tarpeet huomioiden esimerkiksi innostajana, asiantuntijana, mahdollisten ongelmakohtien aukaisijana ja lopulta dokumentoijana.

Projektin tavoitteena oli tuottaa lauluvihkonen, joka sisältäisi oppilaiden sävellyksiä ja sanoituksia talvi-teemasta. Suunnitteluvaiheessa teemaan tutustuttiin kuuntelemalla erilaisia talvilauluja, joissa huomio kiinnitettiin mm. sanoitukseen, riittelyyn ja tunnelmaan. Lisäksi opittiin käsitteet säe, kertosäe ja säkeistö. Myös erilaiset muotorakenteet, kuten A, AB tai ABA tulivat oppilaille tutuiksi.

Oppilaiden improvisointi ja spontaani laulaminen olivat keskeinen osa säveltämisprosessia, jossa melodia-aiheita kokeiltiin soittamalla (piano, laattasoittimet), laulamalla tai hyräilemällä. Ryhmän yhteisellä päätöksellä hy-

Enne, Irene ja Jaakko keskittyvät laulun ”Lentävä pupu” säveltämiseen. Melodia kirjattiin tässä vaiheessa tekstin (tavujen) yläpuolelle sävelten nimillä.

väksytyt versio ”kirjoitettiin puhtaaksi” isolle

ruutupaperille, ja jokainen tavu sai oman sävelensä. Tämä vaihe oli prosessin kaikkein merkittävin, sillä melodian synnyttäminen, siis todellinen luova toiminta vaati paljon huomiota, keskittymistä ja aikaa oppilailta.

Netta ja Essi iloitsevat ”Lumihitaleet” -laulustaan. Kaikki sävellykset nuotinnettiin lopulliseen muotoon Sibelius-ohjelmalla.

Projektin hedelmälliseksi teemaksi nousi yhteistoiminnallisuus, merkittävät yhteiset kokemukset luovasta tuottamisesta. Itsearviointeissa suurin osa oppilaista (19/22) piti ryhmätyöskentelyä onnistuneena, minkä lisäksi yhdessä säveltäminen koettiin hyvin hauskana. Lopputuotoksena projektista valmistui yhdeksän talvilaulua sisältävä nuottivihkonen, joka laulujen ohessa sisältää projektin aikana otettuja kuvia sekä oppilaiden ajatuksia säveltämisestä. Kaikki laulut sovitettiin sointumerkein, ja lopullisen muotonsa ne saivat Sibelius-nuotinnusohjelmalla.

Teksti ja kuvat

Henna Suomi, luokanlehtori

Jyväskylän normaalikoulu

Savonlinnan normaalikoululle oppikirja-arkisto

Savonlinnan normaalikoululla on nykyisin oma oppikirja-arkisto, johon liittyvä taulukko-muotoinen viitetietokanta on julkaistu koulun verkkosivuilla osoitteessa <http://snor.fi/oppikirja-arkisto/>.

Oppikirja-arkiston perustaminen oli alun perin johtavan rehtorimme **Mikko Ripatin** ajatus.

Itse arkistokirjat on sijoitettu koulumme kirjastoon vieraisiin kieliin liittyvää aineistoa lukuun ottamatta. Arkistokirjoja on kaikkiaan hieman toista tuhatta, ja niitä lainataan tarvittaessa tutkimuskäyttöön.

Oppikirjojen lisäksi arkistoon kuuluivat luontevasti kirjoihin liittyvät harjoituskirjat mahdollisine vastauskirjoinen sekä opettajan oppaat. Kutakin nimekettä tuli arkistoon yksi kappale.

Kirjasin aineiston Excel-asiakirjaan; vasta valmis tietokanta muutettiin Google Sheets -muotoon. Ensimmäinen jaotteluperuste oli tietenkin oppiaine. Jo urakan alkuvaiheessa näin hyväksi tehdä tietokannasta kaksiosaisen: toisessa tiedostossa sama aineisto on järjestetty julkaisuvuoden mukaan ja toisessa kirjan nimen mukaan.

Alussa mainitulla Internet-sivulla on myös linkki ns. Liisa Savirannan kokoelman tietoihin. Tämän pääosin aapisia ja lukukirjoja sisältävän kokonaisuuden meille lahjoitti kerääjän leski vuonna 2012. Aineisto on tallessa kirjastoaulan vitriinikaapissa. Näitä teoksia on tietokannasta laskettuna 157.

Timo Makkonen, Savonlinnan normaalikoulu

Norssiope (t)viittaa: *"Tiloissa pitäisi mennä oppiminen edellä. Tämä vaatii kuitenkin paljon pedagogista kehittämistä."*

Tulevia tapahtumia

10.–12.9.2015	Tampere	ENORSSIN 15-VUOTISJUHLASEMINAARI Lisätietoja täältä .
3.10.2015	Jyväskylä	JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULUN 100-VUOTISJUHLAKIRJAN JULKAISUTILAISUUS